

**PRIMITIV OG INTELLEKTUEL
GUDSDYRKELSE**

Copyright
by
Martinus åndsvidenskabelige institut

1. KAPITEL

De gudløse mennesker

En overordentlig stor del af jordens befolkning er blevet gudløse. Det er ejendommeligt at bemærke, at det ikke er de primitive naturfolk i urskovene, og det er heller ikke de højest bevidsthedsbegavede eller absolutte højintellektuelle mennesker, der er gudløse. De gudløse mennesker findes altså kun på et mellemstadium imellem de mindst udviklede og de højest udviklede mennesker.

2. KAPITEL

Instinktevnene

Hvad forstår man nu ved de mindst udviklede mennesker? De mindst udviklede mennesker er dem, vi kender under udtrykket primitive „naturmennesker“. Det der i særlig grad er det bærende i disse menneskers sansesæt, er den psykiske eller mentale evne, vi kalder instinkt. Instinktevnene er den, der ligger bag alt, hvad der rent automatisk befordres i de levende væseners organismer, såsom selve fosterdannelsen i moders liv, organismens opvækst, dens blodomløb, kirtelfunktioner, åndedræt, fordøjelse osv. samtidigt med, at den befordrer væsenets evne til at ane. Denne evne er plantelivsformernes højeste stadium for sansning. Planten kan ane kulde og varme. Den kan ane behag og ubehag, men den kan absolut ikke sanse, hvad årsagen er til dette behag eller ubehag. Den kan ikke hverken høre eller se.

Hele den fysiske verden er en abstrakt verden for de livsstadier, plantelivsformerne befinder sig på. Men de kan ikke

desto mindre reagere over for nævnte verdens påvirkninger. Det er disse påvirkninger, der efterhånden udvikler de nævnte livsformers psyke og evne til at skabe fuldkomnere og fuldkomnere organismer. Det er denne udvikling, der omskaber planten til dyr. I dyret ser vi de organer udviklet til fuldkommenhed, som kun var i sin første spæde begyndelse i plantevæsenet. Men selv om dyret har fået sanser langt ud over instinktevnen, er det alligevel denne evne, der stadig er den fundamentale i dyrets fremtræden som levende væsen. Og de primitive eller mentalt set laveststående mennesker føres således i stor udstrækning endnu ved deres instinkt eller anelsesevne, suppleret af deres begyndende følelsesevne. Intelligensen har de kun i et meget lille eller stærkt begrænset område. Det er derfor hovedsageligt disse væseners højt udviklede instinkt- eller anelsesevne, der er fundamentet for disse væseners religiøse tro, daglige liv og væremåde.

3. KAPITEL

Væsenernes religiøse tendens er et organisk produkt og absolut ikke en af andre væsener påført tilstand

Når disse primitive eller endnu mindre udviklede væsener er meget religiøse, hvilket vil sige, at de tror på, at der forekommer væsener, der står langt over menneskene, væsener som de opfatter som „ånder”, „guder” og „djævle”, er det ikke hverken intelligens eller intuition, der bevirker, at disse væsener tror på guder og djævle i form af makrokosmiske væsener, der behersker naturen og menneskene. Det der får disse mennesker til så fast at tro på, at der eksisterer væsener over menneskene og naturen, er som nævnt deres instinkt eller den heraf fremtrædende højt udviklede eller kulminerende anelsesevne, altså den samme evne, som ufejlbarligt leder deres organfunktioner, leder eller fører deres særlige for dem egnede væremåde. Da instinktevnens evne er ufejlbarlig i denne sin førelse af væsenernes liv i deres mest

primitive stadier, vil vi også heraf kunne se, at der må være en logisk begrundelse for, at instinktets bringer det om højere væsener og tilværelsesformer aldeles uvidende væsen ind i en uafviselig anelse om netop sådanne højere foreteelsers eksistens. Hvorfor skulle denne instinktmæssige førelse af væsenet ind på troen på højere væseners og tilværelsesplaners eksistens ikke være lige så logisk, være lige så ufejlbarlig som instinktets befordring af væsenets organfunktioner og øvrige automatiske funktioner og ledelse der, hvor væsenet endnu ikke har bevidsthed eller psyke til selv at kunne klare den for dets særlige udviklingstrin passende livsførelse eller væremåde? Væsenernes religiøse tro er et organisk produkt og ikke en af andre tillært tilstand.

4. KAPITEL

Hvad instinktevnens affødte i væsenets bevidsthed, og hvad den ikke har affødt

Det er rigtigt, at de primitive menneskers opfattelse af de nævnte højere væsener og deres væremåde ikke kan erkendes som afklaret eller fuldkommen. Men denne de primitive væseners ydre fortolkning eller detaljerede forklaring af disse væsener er absolut ikke et produkt af deres instinktevne. Instinktevnens har kun ladet de primitive væsener ane, at der eksisterer højere væsener og disses tilværelsesplaner. Hvordan disse højere væsener og tilværelsesplaner i virkeligheden forekommer i deres sande og virkelige struktur og detaljer, har instinktet absolut ikke kunnet give væsenerne, hvilket da heller ikke har været dets opgave.

Instinktet har således kun befordret den rene anelse om mere eller mindre makrokosmiske væseners og deres tilværelsesplaners eksistens. De primitive eller mindre udviklede mennesker har da med deres

endnu meget spæde begyndende følelsesevne og en meget latent intelligensevne skabt en detaljeret fantasiforestilling om disse højere foreteelsers eksistens og liv. De har skabt disse høje foreteelser i deres eget billede. De har udstyret disse høje væsener med de idealer, der var gældende på deres eget udviklingstrin. Disse opfattelser eller beskrivelser af de højeste væsenstilstande er således et produkt af spæde, begyndende bevidsthedsevner og ikke en af andre tillært mere eller mindre ufuldkommen tilstand. Men det, der er produkt af instinktet, dette, at der eksisterede højere væsener og tilværelser, var altså ufejlbarligt. Denne kulminerende anelse voksede således automatisk ind i væsenernes psyke akkurat ligesom de øvrige automat- og instinktfunktioner. Denne anelse var altså absolut ikke et produkt af menneskelig fantasi, følelse eller intelligens. Den kom ind i væsenets bevidsthed, allerede inden disse mentale evner var kommet til udvikling.

5. KAPITEL

Hvorledes instinktevnene efterhånden affødte verdensreligionerne

Anelsen om højere væseners og tilværelsers eksistens er således absolut ikke opstået ved nogen som helst spekulation. Det var altså kun væsenernes detaljerede beskrivelser eller opfattelser af disse væseners og tilværelsers analyser, der var et rent og skært produkt af spekulation uden nogen som helst særlig rod i den absolutte virkelighed. Det blev således til fantasiguder, fantasidjævla og fantasiværemåder i disse primitive væseners opfattelser. Idealer og væremåder, der lå uden for de samme væseners sanse- eller fatteevne, kunne de jo absolut ikke udstyre disse overjordiske væsener og tilværelser med. De måtte derfor opfatte disse foreteelser i deres eget billede, hvilket vil sige: i forhold og væremåder inden for de felter, de selv var hjemme i. Og man dannede sig så en væremåde, man mente var i kontakt med disse overjordiske væsener, og hvorved man

mente at kunne komme i yndest hos disse og her få hjælp til at bekæmpe sine fjender. Og dette forhold til de overjordiske væsener, guder og ånder, som efterhånden blev opfattet som et Forsyn, blev til det, vi i dag kalder: religion. Denne instinktmæssige udvikling gik videre og blev til de store humane verdensreligioner af i dag, og af hvilke kristendommen blev religion for vestens folk.

6. KAPITEL

Millioner af mennesker verden over er i dag i kraft af deres instinktevne bundet i troen på
en guddoms eksistens

Millioner og atter millioner af mennesker verden over er endnu i dag tilhængere af disse verdensreligioner, hvilket altså vil sige, at disse væseners psyke endnu i kraft af deres instinkt automatisk er bundet til troen på en højere væsenstilstand. For kristendommens vedkommende er objektet for

væsenernes tro blevet én almægtig, alvis og alkærlig guddom. De virkeligt troende kristne er således her i kraft af deres instinkt bundet til en næsten urokkelig tro på en guddoms eksistens og på en særlig opfattelse af denne guddoms væremåde. Medens selve troen på denne guddoms eksistens totalt bæres af væsenernes instinkt og således er noget medfødt ved disse væsener, er opfattelsen af nævnte guddoms væremåde og forhold til menneskene noget af profeter og Kristus midlertidigt tillært. Dette af Kristus tillærte blev kaldt kristendom, og dets tilhængere blev kaldt kristne.

7. KAPITEL

Hvorfor menneskene ikke opfylder de kristne idealer

Når menneskene således som foran berørt havde en medfødt fornemmelse af en guddoms eksistens og yderligere igennem Kristus blev beriget med en meget høj visdom

eller viden, der gav dem et glimrende indblik i denne guddoms væremåde og menneskenes eget forhold og afhængighed af denne guddom, hvorfor blev deres liv så til et gudløst stadium eller en mørkets epoke, der blev et kulminerende krigens domæne, en drabs- og ødelæggelsesmanifestation, der overgår alt, hvad der tidligere blev nævnt som hedenskab?

At menneskene således arbejdede sig ind i storkrigens, ødelæggelsernes, mord- og drabstilstandenes og de heraf følgende lidelsernes og sorgernes tilstande, skyldes absolut ikke de kristne idealer. Disse påbød netop, at man skulle elske sin Gud over alle ting og sin næste som sig selv. Hertil føjedes yderligere, at man skulle tilgive sin næste, ikke blot syv gange dagligt, men indtil halvfjerdsindstyve gange syv gange dagligt, ligesom det i kontakt hermed også hed, at man skulle drage sit sværd i skeden, thi hver den, som ombringer ved sværd, skulle selv omkomme ved sværd. Det er også her, det hedder, at ingen har større kærlighed end den, der giver sit liv for at redde andre. Det var jo den kærlighed, Kristus åbenbarede på korset. Han

lod sig inkarnere på en lav og primitiv klode for at inficere dens mennesker med de højeste guddommelige kærlighedsideal, skønt han vidste, at det kunne komme til at forvolde ham en meget smertelig og pinefuld fysisk død. Hvis menneskene kun havde opfyldt disse idealer, var de blevet virkelige kristne, og deres fysiske liv var blevet et virkeligt himmeriges rige på jorden.

Men hvorfor blev det ikke således? Nej, det kunne ikke blive således, thi menneskene kan ikke forandres fra primitivitet til højintellektualitet blot ved at få foreskrevet de høje verdens idealer. Disse idealer kan absolut kun udgøre et supplement til en helt anden undervisningsproces, nemlig erfaringernes oplevelse. Har man ikke oplevet dem til en vis grad, kan man absolut ikke forstå de nævnte høje idealer. Og det man ikke forstår, kan man ikke tage højtideligt eller acceptere. Menneskene havde absolut ikke gennemlevet erfaringernes oplevelse i en sådan grad, at de kunne forstå kristusidealene. I samme grad, som de ikke kunne forstå de nævnte idealer, kunne de ikke opfylde disse i deres væremåde, men måtte blive ved med at være „hednin-

ger”, hvilket her vil sige: blive ved med at være primitive og derved leve i inhumane situationer.

8. KAPITEL

Hvorfor menneskene er blevet gudløse

Og således finder vi altså den store part af menneskene af i dag. Det er rigtigt, at kristusidealene har haft en vis indflydelse på civilisationen. Alle humane foranstaltninger og fælles samfundsgoder, kirkebyggeri, religionsundervisning, forsorg, hjælp til syge og fattige, samt alderdomsforsørgelse, hospitals- og retsvæsen, røde kors institutioner og fredsligaer, antimilitarisme og militærnægtelse osv. har sin rod i den begyndende humanisme, der vil udvikle sig frem til den totale næstekærlighed, som Kristus var opfyldt af, og som han udtrykte som alle loves fylde.

Men det er kun i et meget begrænset område, at Jordens mennesker er begyndt at praktisere de foran nævnte idealer. Den store del af menneskene, i alt fald inden for de kristne lande, er kommet helt bort fra de religiøse idealer. De er nærmest blevet gudløse. De har mistet evnen til at tro. Det religiøse instinkt, som tidligere befordrede væsenernes tro på en guddom, er degenereret, alt eftersom væsenerne udviklede sig i intelligens. Med denne evne begyndte menneskene at kunne forske i materien, kunne her tilegne sig viden. Men denne viden kunne ikke erstatte instinktets evne til at holde mennesket bundet i troen på et forsyn.

Derfor blev den materielle forsker bundet mere og mere til materien, alt eftersom hans instinktevne blev svagere og svagere og ikke kunne binde ham i troen eller fornemmelsen af en guddoms eksistens. Han blev gudløs. Han troede kun på de kendsgerninger og facitter, han kunne tilegne sig i forskningen af materien. Han mente at kunne finde livsmysteriets løsning i materiens analyser. Men materien er ikke selve Guddommen, ligesom den heller ikke

udgør „det levende” i de levende væsener. Derfor kan den materielle forsker umuligt finde livets eller „det levendes” facitter i materien.

9. KAPITEL

Det primitive menneskes og det
materialistiske menneskes
forhold til Gud

„Det levendes” facitter findes naturligvis kun i „det levendes” analyser. Men „det levendes” eller selve livets facitter kan umuligt findes eller realistisk opleves med intelligensen. Dette er forbeholdt intuitions- evnen, rent bortset fra den anelse eller fornemmelse af en guddom eller højere væsenstilstand, som den kulminerende instinktevene opretholder i de primitive væseners psyke. Når væsenerne således er blevet gudløse, er det fordi, en begyndende mental følelse i forbindelse med intelligensen drager dem mere og mere imod det rent håndgribelige, medens instinktevenen

mere var en evne til at lade dem ane eller fornemme det abstrakte. Og med denne evneforvandling blev væsenerne således indstillet på det håndgribelige, hvilket vil sige det fysiske eller materielle. I denne tilstand kom væsenerne så langt bort fra at kunne fornemme det abstrakte og dermed fornemmelsen af en guddoms og en højere tilværelsesforms eksistens, som det overhovedet er muligt.

Vi bliver således vidne til, at det primitive menneske er mere gudsbevidst end det her nævnte intellektuelle menneske. Det primitive menneske kan i kraft af sit kulminerende instinkt ane Guddommens eksistens, medens det intellektuelle menneske så at sige helt har mistet evnen til at fornemme og dermed evnen til at tro på, at der eksisterer en gud og en højere væsenstilstand end den jordiske. Deres bevidsthed klamrer sig til materien og dennes analyser.

10. KAPITEL

Der kan umuligt skabes fred i verden alene på den materialistiske videnskab

Rent bortset fra det væld af goder, som denne materialistiske videnskab, som disse materieforskere har givet verden, har der absolut ikke kunnet skabes nogen som helst tryghed eller fred i verden på denne overdådige viden om materien, tværtimod. Midt i alle de mangfoldige materielle goder: maskiner, befordringsmidler, elektricitet, telefon, radio, fjernsyn, elektronhjernner, foto og film, teleskoper og mikroskoper o. s. v. begår mange tusinde mennesker selvmord. Andre tusinder kommer på sindssygehospitaler, andre tusinder kommer på sygehuse for kropslige lidelser, atter andre tusinder går rundt som invalider; millioner bliver dræbt eller lemlestet i krige, revolutioner, hævnakter og henrettelser, andre millioner dør af sult, nød og elendighed. Atter andre store grupper af mennesker sygner både mentalt og fysisk i fængsler, straffeanstalter og tugthuse.

11. KAPITEL

„Fårenes” og „bukkenes” mentalitet

Det er ikke vanskeligt her at skelne kristendom og hedenskab fra hinanden, eller de to menneskegrupper, Kristus kalder „fårene” og „bukkene”, selv om begge grupperne påberåber sig at høre til den kristne verdensreligion. „Fårene” udgør altså den gruppe mennesker, der er ophav til alle de humane skabelser og goder for menneskene, medens bukkene hører til den gruppe mennesker, der sværger til krig og magtudfoldelse eller undertrykkelse af andre mennesker, råber på dødsstraf og henrettelser af anderledes tænkende mennesker, holder på moseloven øje for øje og tand for tand. Det er mennesker, der mere eller mindre er blottet for den humane evne. Det er mennesker, der synes, at atom- og brintvåben, raketter og andre lignende drabsmidler til mangfoldiggørelse af det dræbende princip er selvfølgelige. De synes, at henrettelser og dødsstraffe er retfærdige straffemetoder, ja, endog tortur

kan de i værste tilfælde se som berettiget.

Denne gruppe mennesker er i væsentlig grad den fremherskende. Inden for denne gruppe finder vi både regeringsmedlemmer og andre autoriteter, dommere, sagførere og politifolk. Naturligvis forekommer disse to folkegrupper hver især ikke som „får” eller „bukke” i renkultur. Der er noget i „bukkenes” mentalitet, der hører til „fårenes” mentalitet, ligesom der også er noget i „fårenes” mentalitet, der hører til „bukkenes” mentalitet. Det er altså bukkenes mentalitet, der udløser alt det onde og inhumane i menneskenes liv, medens fårenes mentalitet ligger til grund for alt det humane eller den begyndende virkelige næstekærlighed.

12. KAPITEL

Hvorfor menneskene lever i en
dommedags- eller ragnaroks-
tilværelse

Men da „bukke mentaliteten“ er den regerende eller fremherskende, er det ikke så mærkeligt, at menneskene lever i et ragnarok eller den dommedag, der blev bebudet af verdensgenløseren. Den er altså årsag til krigene, ødelæggelserne og lidelserne. Da begge grupperne så at sige er gudløse, er livet således et uløseligt mysterium for dem. Derfor må de leve på gamle moralske traditioner, som i dag er forældede og skader mere end de gavner, men som engang i fortiden var til velsignelse. Det er disse uintellektuelle fortidige moralforskrifter, menneskene ikke mere kan tro på. Og da deres store viden om materien ikke kan give dem nogen som helst vejledning i deres sjælelige eller psykiske anliggender, er de ganske uden noget særligt åndeligt ståsted.

13. KAPITEL

Djævlebevidsthed og dens følger

Midt i alle disse mere eller mindre lidelsesbefordrende medvæsener og foreteelser, de dagligt er omgivet af, har de ikke noget fast punkt. De bliver derfor revet med så af det ene og så af det andet. Dette fører kun til forvirring og til endnu mere vantro eller gudløshed. Væremåden er her krig, had og fjendskab. Livet er her synligt som mørkets kulmination. Menneskenes drabs-evne er her millioner af gange større end dyrenes. Vi kan derfor ikke kalde menneskenes mentalitet for dyrisk. Den er altså af helt andre kæmpemæssige dimensioner. Og vi kan kun kalde denne mentalitet for „djævlebevidsthed”. Uden djævlebevidsthed vil atombomber umuligt kunne skabes og anvendes imod levende væsener.

Kun en djævlebevidsthed kan finde det moralsk i en given situation at udløse et sådant væld af helvedeskræfter imod en millionby og dermed udslette alle dens beboere, børn og voksne, unge og gamle samt alle de kulturværdier, som eventuelt er

skabt igennem århundreder. Så længe menneskene kan nænne at udløse drab og udslættelse af levende væsener fra det fysiske plan, har de endnu ikke menneskebevidsthed i renkultur. De har til en vis grad således endnu djævlbevidsthed i deres natur. Og de må derfor i tilsvarende grad endnu være bundet til ragnarok eller helvede, til lidelsernes og mørkets sfærer.

14. KAPITEL

Det allerhøjeste gudsforhold

Jordmenneskeheden lever således i dag i livets kulminerende mørkesfære, hvor der faktisk er gråd og tænders gnidsel. De lever i krigens, lidelsernes, sygdommenes, nødens og elendighedens sfære. Alt er tilsløret i gudløshedens tågeslør. Guddommen er blevet borte. Menneskene vandrer og vandrer ud i afsporingernes blinde veje. Og det er denne vandring ad blinde veje, der fører væsenerne ind i mørket og lidelserne.

Men oplevelserne af lidelserne afføder i

væsenet den humane evne eller kærligheds-
evnen, der bevirker, at man begynder at
føle sympati eller medlidenhed med alle,
der er syge, alle der er lidende. Denne
evne vil blive ved med at udvikle sig til sin
kulmination. I denne kærlighedsevnes kul-
mination vil man hellere selv lide, end man
vil have, at ens næste skal lide. Man er
blevet ét med sin næste. Samtidigt med
denne evnes udvikling kommer der en ny
menneskelig evne til syne, nemlig intui-
tionen.

Med denne evnes udvikling til kulmina-
tion kan man opleve selve livsmysteriets
løsning eller alle de kosmiske principper
og love, der er uden for tid og rum, og
som betinger vor evige kosmiske struktur.
Vi oplever at være ét med udødeligheden,
ét med alkærligheden, alvisdommen og al-
magten, og dermed ét med vejen, sandhe-
den og livet.

Denne væremåde udgør således selve
samlivet med Guddommen, og hvorved
væsenet bliver fremtrædende som en funk-
lende stjerne i Guddommens evigt lysende
og varmende strålevæld. Og med dette alt-
overstrålende, højintellektuelle gudsforhold

eller denne kulminerende gudsdyrkelse taler væsenet med Gud, som en mand taler med sin næste, i kærlighedens højeste aspekt. Gudesønnen er blevet ét med sin Fader.

INDHOLD

PRIMITIV OG INTELLEKTUEL GUDSDYRKELSE

1. kap. De gudløse mennesker	45
2. " Instinktevnene	46
3. " Væsenernes religiøse tendens er et organisk produkt og ab- solut ikke en af andre væsener påført tilstand	48
4. " Hvad instinktevnene affødte i væsenets bevidsthed, og hvad den ikke har affødt	50
5. " Hvorledes instinktevnene efter- hånden affødte verdensreligio- nerne	52
6. " Millioner af mennesker verden over er i dag i kraft af deres instinktevene bundet i troen på en guddoms eksistens	53
7. " Hvorfor menneskene ikke op- fylder de kristne idealer	54
8. " Hvorfor menneskene er blevet gudløse	57
9. " Det primitive menneskes og det materialistiske menneskes for- hold til Gud	59

10. kap.	Der kan umuligt skabes fred i verden alene på den materialistiske videnskab	61
11. "	„Fårenes" og „bukkenes" mentalitet	62
12. "	Hvorfor menneskene lever i en dommedags- eller ragnarokstilværelse	64
13. "	Djævlbevidsthed og dens følger	65
14. "	Det allerhøjeste gudsforhold ..	66